

SMV'ers behov for finansiering

Rapporten er udarbejdet af FSR – danske revisorer på
baggrund af data indsamlet af Epinion
Februar 2021

DANSKE
REVISORER

FSR*

— Forord

Denne analyse undersøger, hvordan SMV'ers likviditet er blevet påvirket af den økonomiske krise i 2020, og hvilken betydning krisen har for virksomhedernes behov for finansiering i 2021.

2020 har på mange måder været et bemærkelsesværdigt år, hvor verden blev ramt af coronapandemien, og verdenssamfundet lukkede ned. Især nedlukningen har haft konsekvenser for erhvervslivet, der blev hårdt ramt af den bratte opbremsning i efterspørgslen, hjemsendelse af medarbejdere, faldende handel og indtjening.

Et samlet Folketing reagerede hurtigt med en håndsrækning til erhvervslivet i form af diverse hjælpepakker og mulighed for at udskyde f.eks. momsbetalinger.

Med hjælpepakkerne blev virksomhederne kompenseret for faste omkostninger, lønninger mv. Det har været med til at holde hånden under likviditeten i virksomhederne. Det i sammenhæng med, at dansk erhvervsliv var relativt velpolstret før krisens begyndelse, betyder, at erhvervslivet ikke er blevet så hårdt ramt på likviditeten, som man kunne have frygtet i starten af krisen.

Mange virksomheder i analysen forventer således også positiv vækst i 2021, og en relativ stor andel forventer desuden at ansætte flere medarbejdere. Det er et positivt tegn for fremtiden, men der er også tegn på en vis forsigtighed og tilbageholdenhed.

Kun en mindre del af virksomhederne i analysen giver f. eks. udtryk for, at de har behov for at søge om finansiering i 2021. Hovedparten af dem forventer desuden at bruge pengene til at holde driften kørende og dække underskud. Mange virksomheder har sparet op i 2020 og det samlede bankudlån er faldet. Det skyldes bl.a. at den statslige hjælp har virket som en billig kredit. Hvis opsparingen går til driften og til at dække underskud kan det imidlertid få betydning for investeringer, innovation og udvikling i de kommende år. Er det tilfældet, vil det være et tilbageslag for dansk erhvervsliv.

Den fortsatte nedlukning af samfundet ind i 2021 skaber fortsat usikkerhed om den økonomiske genrejsning af erhvervslivet. Resultaterne i denne analyse er dog forsigtigt positive for fremtiden, men peger samtidig på, at der er en finansieringsudfordring i forhold til at få virksomhederne tilbage på vækstsporet.

— Introduktion til analysen

Hovedformålet med analysen er at undersøge, hvilke konsekvenser coronapandemien og nedlukningen af samfundet har haft for erhvervslivet.

Analysen er inddelt i to temaer:

- ❖ **Den økonomiske krise og påvirkningen af SMV'ernes likviditet i 2020.** Her undersøges, hvordan coronapandemien har påvirket små og mellemstore virksomheders (SMV'ers) likviditet. Likviditeten er et udtryk for virksomhedernes evne til at betale kortsigtede udgifter som fx lønninger, husleje, varme/el mv. Derudover undersøges SMV'ernes forventning til udviklingen i 2021.
- ❖ **SMV'ernes finansieringsbehov i 2021.** Her undersøges det, om SMV'erne forventer at søge om finansiering i 2021, og i så fald hvilken form for finansiering de vil søge samt formålet med at søge finansiering.

Analysen bygger på en spørgeskemaundersøgelse blandt små og mellemstore virksomheder. I analysen indgår 522 besvarelser. Dataindsamling er foregået fra 26. november til 11. december 2020.

Begreber i analysen

❖ Likviditet

Virksomhedernes likviditet er et udtryk for, hvorvidt virksomhederne kan betale for deres løbende og kortsigtede udgifter. Det kan fx være udgifter til løn, husleje, varme/el, leverandører og samarbejdspartnere, det offentlige, fx skat og moms mv.

❖ Lånefinansiering

Lånefinansiering er gæld, der skal betales tilbage – det kan fx være lån optaget i banken eller i et realkreditinstitut. Lånefinansiering omfatter ikke overtræk på kassekredit, leasing og factoring samt offentlig støtte.

❖ Egenkapitalfinansiering

Egenkapitalfinansiering er, når en virksomhed rejser kapital fra en investor mod ejerandele i virksomheden. De hyppigste former for egenkapitalfinansiering er gennem eksisterende kapitalejere, venturekapitalister eller Business Angels.

❖ Alternative former for finansiering

Alternative former for finansiering kan fx være overtræk på kassekredit, crowdfunding, leasing, factoring, eksportstøtte og anden offentlig støtte, der ikke er låne- eller egenkapitalfinansiering.

— Hovedkonklusioner

Den økonomiske krise og SMV'ernes likviditet i 2020

Næsten halvdelen af SMV'ers likviditet er ikke blevet påvirket af den økonomiske krise i 2020. Næsten tre ud af 10 vurderer ligefrem, at de har fået en bedre likviditet. Det kan tyde på, at små og mellemstore virksomheder (SMV'er) ikke er blevet ramt helt så hårdt, som man kunne have frygtet.

Folketingets hjælp har holdt hånden under SMV'ernes likviditet i 2020. Næsten halvdelen (47 pct.) af SMV'erne har fået hjælp til at forbedre likviditeten i 2020, hvilket forklarer, at likviditeten for en stor del af SMV'erne enten er upåvirket eller positivt påvirket. SMV'erne har især benyttet muligheden for at udskyde momsindbetalingerne og modtaget støtte fra Folketingets hjælpepakker.

SMV'erne forventer øget vækst og beskæftigelse i 2021.

Det tyder på, at SMV'erne opfatter den økonomiske krise som en midlertidig krise. 57 pct. af SMV'erne forventer positiv vækst i 2021, og 43 pct. forventer at ansætte flere medarbejdere.

SMV'ernes finansieringsbehov i 2021

SMV'erne er tilbageholdne med at søge finansiering i 2021.

Kun 18 pct. af SMV'erne forventer at søge finansiering i 2021. Det er et markant fald på 15 pct.-point sammenlignet med 2018. Det indikerer, at SMV'erne er blevet mere forsigtige og muligvis vil være mere tilbageholdne med fx at investere og udvide forretningen i 2021. Det skal dog også ses i sammenhæng med, at SMV'erne har meget store bankindeståender.

Lån går til at finansiere drift og underskud. Blandt de 18 pct., der forventer at søge finansiering i 2021, er formålet især driftsfinansiering (58 pct.) og finansiering til at dække underskud efter den økonomiske krise (42 pct.). En mindre andel af SMV'erne forventer at søge om risikovillig kapital, fx til opstart af nye produkter og markeder.

Mange SMV'er har ikke behov for finansiering. 82 pct. af SMV'erne forventer ikke at søge finansiering i 2021. Langt størstedelen af disse (91 pct.) vurderer ikke, at de har behov for finansiering i 2021.

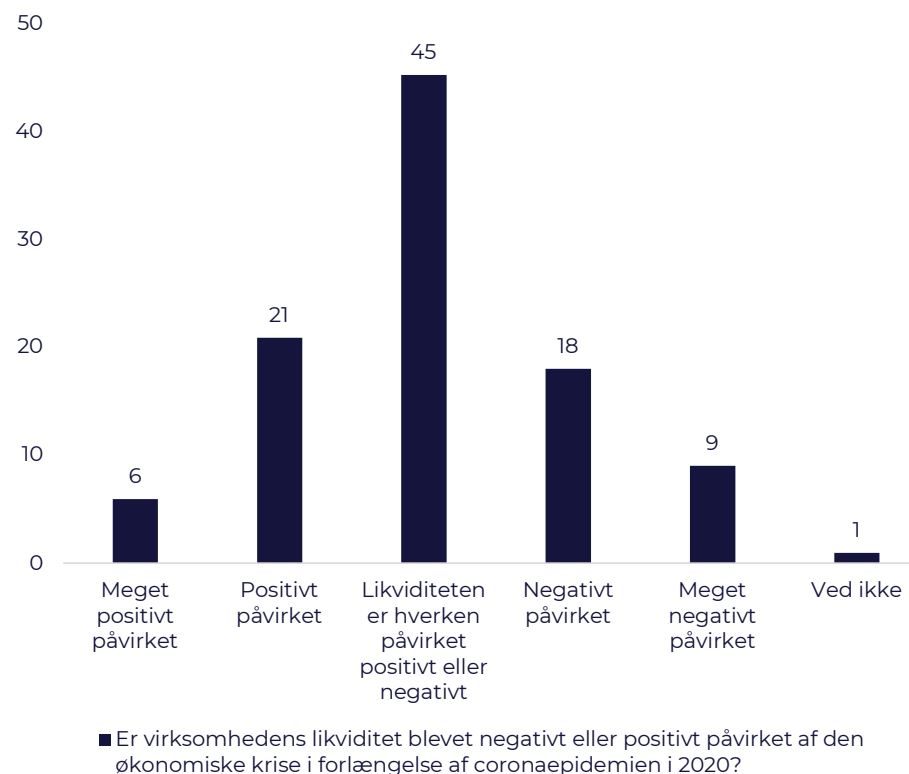

Den økonomiske krise og SMV'ernes likviditet i 2020

Næsten halvdelen af SMV'ers likviditet er ikke blevet påvirket

- Næsten halvdelen af små og mellemstore virksomheder (SMV'er) vurderer ikke, at deres evne til at betale deres kortfristede udgifter til fx husleje, varme og lønninger er blevet påvirket af den økonomiske krise. Næsten tre ud af 10 vurderer ligefrem, at de har fået en bedre likviditet.
- Det kan tyde på, at SMV'erne ikke er blevet ramt så hårdt af den økonomiske krise i 2020, som man kunne have frygtet.
- Det kan fx skyldes, at dansk erhvervsliv var forholdsvis velpolstret før krisens start, men det kan også skyldes Folketingets hjælpepakker.
- Det er kun ca. tre ud af 10 SMV'er, der har fået sværere ved at betale deres kortfristede udgifter pga. den økonomiske krise i 2020. Særligt virksomheder inden for erhvervsservice samt handel og transport er hårdt ramt. Disse branchegrupperinger indeholder bl.a. restauranter, detailhandel, rejsebureauer og flytransport – brancher, som er hårdt ramt af coronakrisen.
- En del af forklaringen på, at SMV'erne er kommet relativt upåvirket gennem krisen, kan også skyldes, at der i analysen kun indgår virksomheder med minimum fem ansatte. Det vil sige, at de helt små virksomheder godt kan være hårdere ramt af den økonomiske krise.

Figur. Den økonomiske krisens påvirkning på virksomheders likviditet (pct.)

Anm.: N= 522
Kilde: Epinion

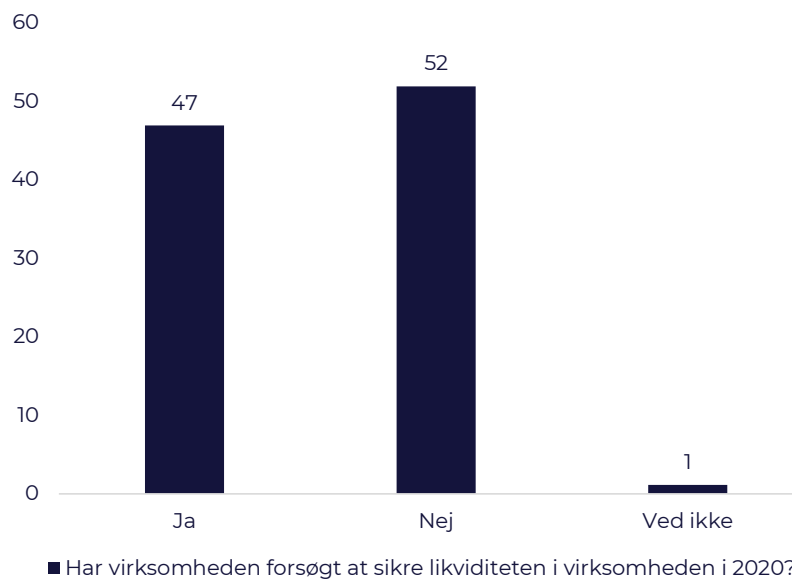
Halvdelen af SMV'erne har fået hjælp til at forbedre deres likviditet

- Næsten halvdelen (47 pct.) af SMV'erne har fået hjælp til at forbedre likviditeten i 2020, hvilket forklarer, at likviditeten enten er upåvirket eller positivt påvirket af den økonomiske krise for størstedelen af SMV'erne.

82 pct.

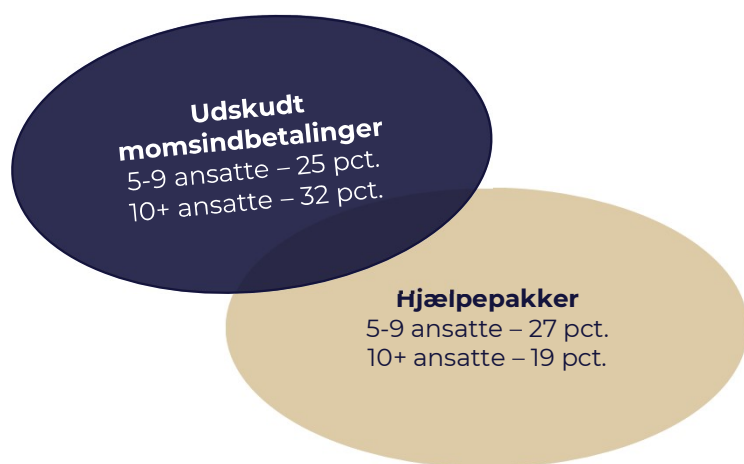
af SMV'erne, som har fået sværere ved at betale deres kortfristede udgifter, har fået hjælp til at forbedre likviditeten. For SMV'erne med en uændret eller forbedret likviditet er det mellem 30-40 pct.

Figur. Hjælp til at forbedre likviditeten i 2020 (pct.)

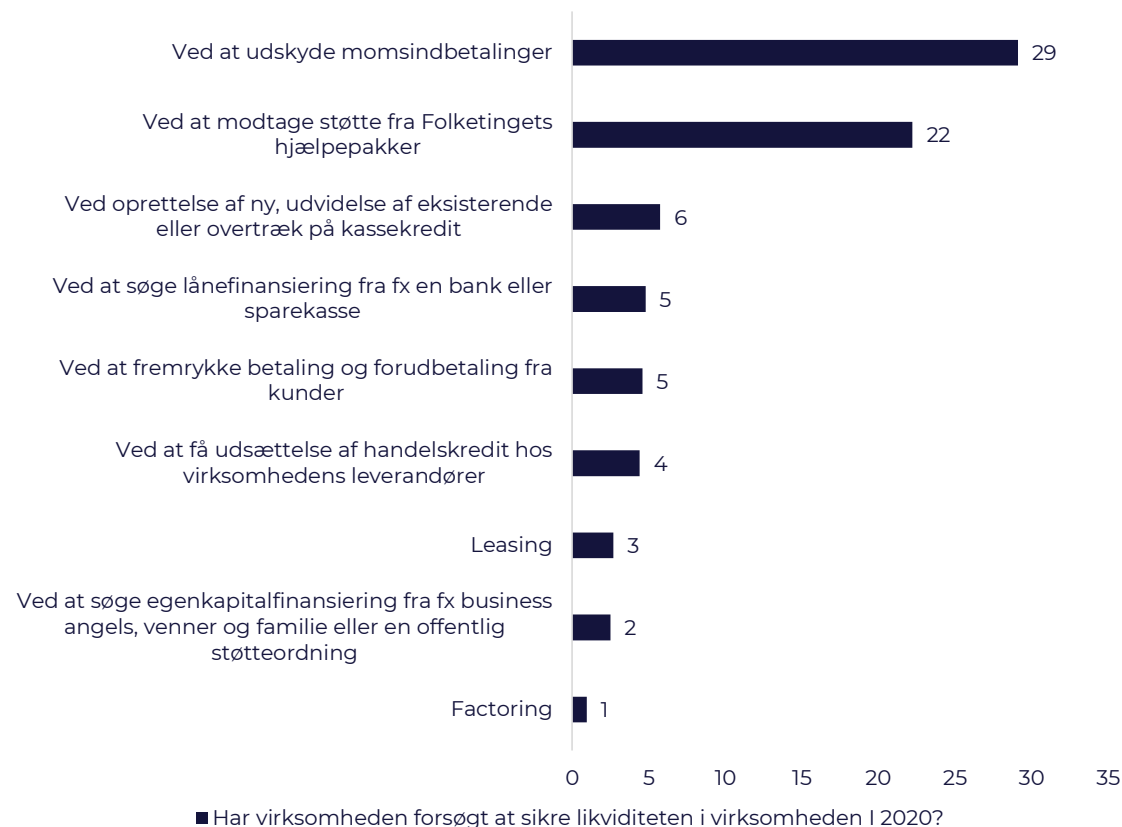

Folketingets hjælp har holdt hånden under SMV'ernes likviditet i 2020

- Næsten tre ud af 10 virksomheder har benyttet sig af muligheden for at udskyde deres momsindbetalinger til et senere tidspunkt.
- 22 pct. har modtaget støtte fra Folketingets forskellige hjælpepakker.
- 12 pct. af SMV'erne har *både* udskudt momsindbetalingerne og modtaget støtte fra Folketingets forskellige hjælpepakker.
- Derudover har en mindre del af virksomhederne fx forsøgt at forbedre deres likviditet ved at oprette/udvide deres kassekredit eller søge forskellige former for lånefinansiering.

Figur. Metoder til at sikre virksomhedens likviditet i 2020 (pct.)

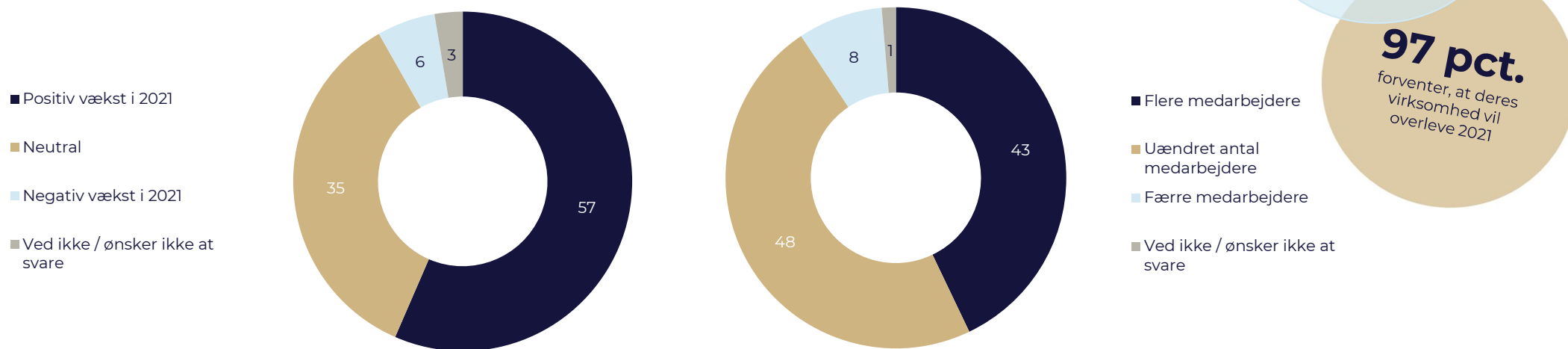
Anm.: Mulighed for at vælge flere svar. Derfor summerer figuren ikke 100 pct. N= 522
Kilde: Epinion

SMV'erne forventer øget vækst og beskæftigelse i 2021

- SMV'erne forventer øget vækst og beskæftigelse i 2021. Det tyder på, at SMV'erne opfatter den økonomiske krise som en midlertidig krise. De har i høj grad positive forventninger til udviklingen i 2021.
- 57 pct. af SMV'erne forventer positiv vækst i 2021, og 43 pct. forventer at ansætte flere medarbejdere.
- Kun et lille andel (under 10 pct.) forventer en negativ vækst eller at afskedige medarbejdere i 2021.

Figur. Forventet udvikling i vækst og beskæftigelse i 2021 (pct.)

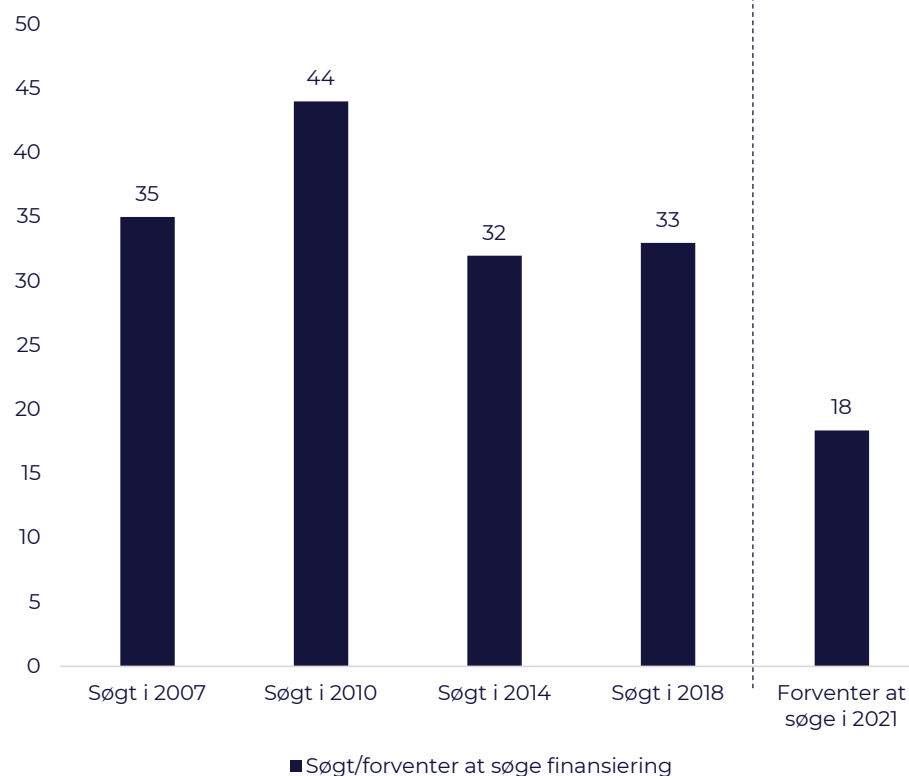
Anm.: N= 522
Kilde: Epinion

— SMV'ernes behov for finansiering i 2021

SMV'erne er tilbageholdne med at søge finansiering i 2021

- 76 pct. af SMV'erne vurderer, at de har et uændret behov for finansiering i 2021. Kun 11 pct. af virksomhederne har et større behov for finansiering i 2021.
- Kun 18 pct. af SMV'erne forventer at søge finansiering i 2021. Det er et markant fald på 15 pct.-point sammenlignet med 2018, hvor 33 pct. af SMV'erne søgte finansiering.
- Det kan være en indikation af, at selvom SMV'erne er optimistiske med hensyn til vækst og beskæftigelse, er de blevet mere forsigtige og vil muligvis være mere tilbageholdne med fx at investere og udvide forretningen i 2021.
- Derudover kan SMV'ernes store bankindeståender og den statslige hjælp, der fungerer som billig kredit også spille ind.

Figur. Ansøgning om finansiering 2007-2021 (pct.)

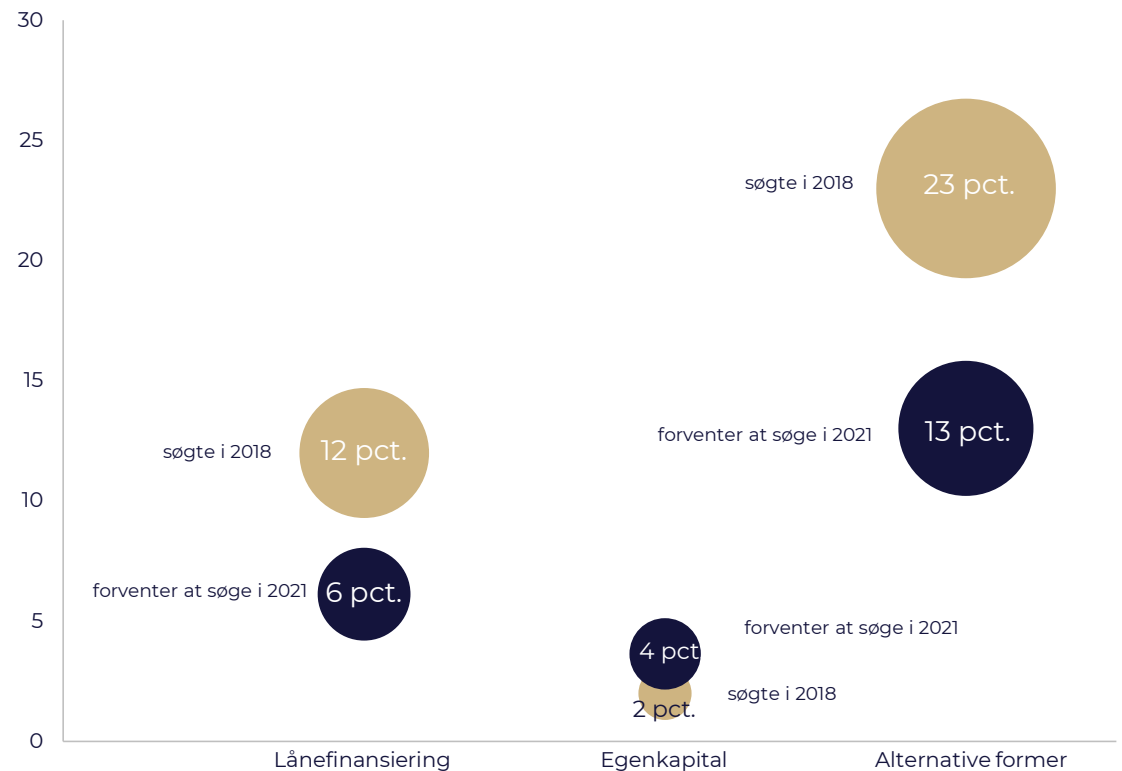

Anm.: Finansiering dækker over lånefinansiering, egenkapitalfinansiering og alternative former for finansiering. N= 522
Kilde: Epinion og Danmarks Statistik

Størst fald i ansøgning om alternative former for finansiering

- Mens 12 pct. af SMV'erne i 2018 søgte lånefinansiering hos bl.a. banker, sparekasser og realkreditinstitutter, er det bare 6 pct., der forventer at søge lån fra disse lånekilder i 2021.
- Også alternative finansieringsformer, som fx oprettelse og/eller udvidelse af kassekredit, leasing, støtte fra EKF mv., forventes at falde i 2021. Kun 13 pct. af SMV'erne forventer at ansøge om alternative former for finansiering. I 2018 var det næsten hver fjerde virksomhed.
- Der er en mindre stigning i andelen af virksomheder, der forventer at søge egenkapitalfinansiering sammenlignet med 2018. Med egenkapitalfinansiering rejses der kapital fra en investor mod ejerandele i virksomheden. De hyppigste former for egenkapitalfinansiering er gennem eksisterende kapitalejere, venturekapitalister eller Business Angels.

Figur. Ansøgning om finansiering fordelt på typer, 2018 og 2021 (pct.)

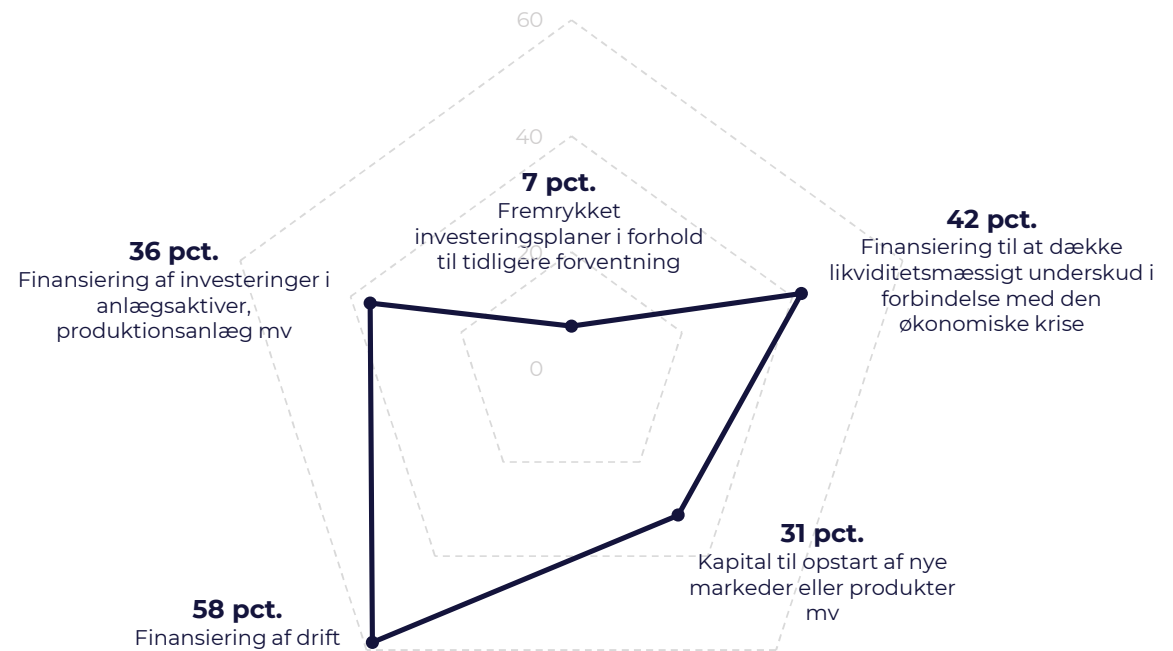

Anm.: N= 96. Vær opmærksom på lille N
Kilde: Epinion og Danmarks Statistik

Lån går til at finansiere drift og underskud

- SMV'erne kan have flere formål med at søge finansiering i 2021. Virksomheder kan bl.a. have et behov for driftsfinansiering, der fx bruges til betaling af husleje, vareindkøb og andre løbende udgifter. Virksomhederne kan også have behov for mere risikovillig kapital til fx opstart, nye investeringer, udvikling eller udvidelse af virksomheden.
- Blandt de 18 pct., der forventer at søge finansiering i 2021, er formålet især driftsfinansiering. 58 pct. søger finansiering til driften, mens 42 pct. vil dække et underskud efter den økonomiske krise.
- Omkring 30 pct. af SMV'erne søger *både* finansiering for at sikre driften og dække underskuddet.
- En lidt mindre andel af SMV'erne søger om risikovillig kapital. 31 pct. angiver, at de søger kapital til opstart af nye produkter og markeder. Kun syv pct. angiver, at formålet med at søge finansiering er at fremrykke investeringsplaner.

Figur. Formål med at ansøge om finansiering i 2021 (pct.)

—●— Hvad er formålet med at søge om finansiering i 2021?

Anm.: Mulighed for at vælge flere svar. Derfor summerer figuren ikke 100 pct. N= 96. Vær opmærksom på lille N
Kilde: Epinion 13

Mange SMV'er har ikke behov for finansiering

- 82 pct. af SMV'erne forventer ikke at søge finansiering i 2021. Langt størstedelen af disse (91 pct.) vurderer ikke, at de har behov for finansiering i 2021.
- Når SMV'erne vurderer, at de ikke har behov for finansiering i 2021, kan det skyldes, at de bl.a. har brugt 2020 på at sikre den fremtidige likviditet i virksomheden. Det ses f.eks. af en markant stigning i virksomhedernes indlån i 2020. Mange virksomheder har desuden benyttet muligheden for at udskyde deres moms-indbetalinger.
- Det manglende behov for finansiering kan også være udtryk for, at SMV'erne er blevet mere tilbageholdende på grund af krisen og derfor planlægger at vente med at udvikle forretningen til efter 2021.

Figur. Årsag til ikke at ansøge om finansiering i 2021 (pct.)

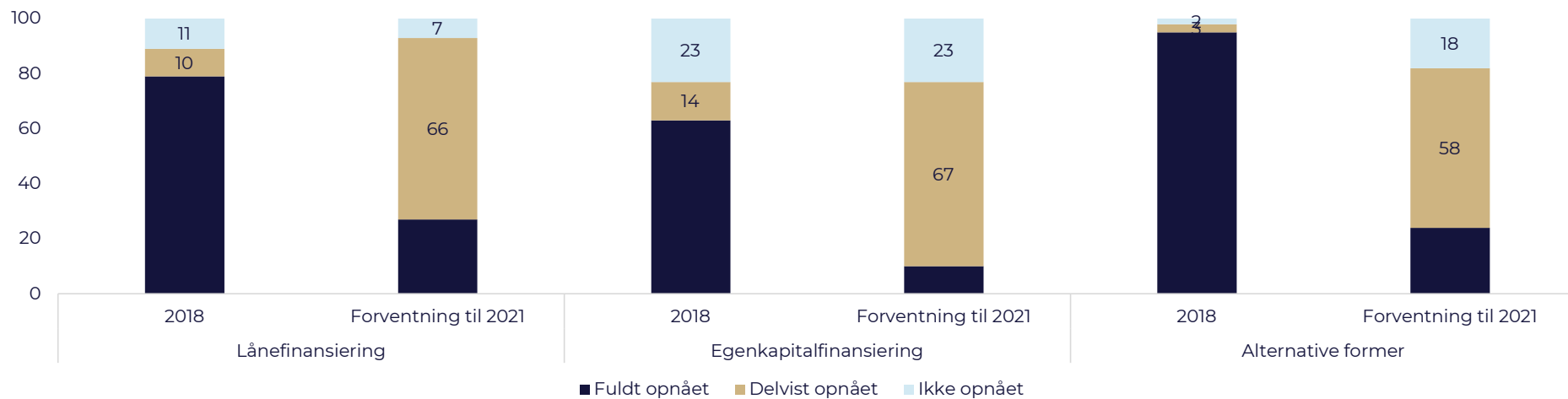
91 pct.
siger, at de ikke har behov for finansiering i 2021

Anm.: Mulighed for at vælge flere svar. Derfor summerer figuren ikke 100 pct. N=426
Kilde: Epinion

Svært at opnå fuld finansiering i 2021

- Ud over, at en stor del af virksomhederne ikke vurderer, at de har behov for finansiering i 2021, kan en del af forklaringen på, at færre SMV'er forventer at søge finansiering i 2021, også skyldes, at de forventer, at det bliver svært at få fuld finansiering i 2021.
- Kun godt hver fjerde virksomhed, der vil søge lånefinansiering i 2021, forventer at opnå fuld finansiering. I 2018 var det otte ud af ti, der fik fuld finansiering af deres lånebehov fra banker, sparekasser og realkredit.
- Også adgangen til at få alternative former for finansiering ser svær ud i 2021. I 2018 var det ni ud af 10 virksomheder, der fik adgang til alternative former for finansiering. I 2021 er det imidlertid kun hver fjerde virksomhed, der har en forventning om at få fuld adgang til alternative former for finansiering.

Figur. Forventning til udfald af ansøgning om finansiering i 2021 (pct.)

Anm.: N= 96. Vær opmærksom på lille N
Kilde: Epinion og Danmarks Statistik

SMV'erne forventer skærpede krav ved ansøgning

55 pct.

af SMV'erne forventer skærpede krav for at opnå finansiering i 2021

- Foruden at virksomhederne forventer, at det bliver sværere at opnå fuld finansiering i 2021, er der også forventning om, at der vil blive stillet skærpede krav for at komme i betragtning. 55 pct. af SMV'erne, der vil søge finansiering, forventer skærpede krav.
- Syv ud af 10 forventer således, at der vil være skærpede krav om positive resultater på bundlinjen for at få adgang til finansiering. Fire ud af 10 forventer skærpede krav om revisorerklæring på regnskabet.

Figur. Krav til ansøgning om finansiering i 2021 (pct.)

■ Hvilke af ovenstående forventer du, at der vil blive stillet skærpede krav til i 2021?

Anm.: Mulighed for at vælge flere svar. Derfor summerer figuren ikke 100 pct. N= 53. Vær opmærksom på lille N
Kilde: Epinion

— Metode og datagrundlag

Spørgeskemaundersøgelse

- Epinion er ansvarlig for dataindsamlingen.
- Spørgeskemaundersøgelse adresseret til organisationens økonomiansvarlige.
- Dataindsamling fra 26. november til 11. december 2020.

Antal respondenter

- 522 spørgeskemabesvarelser
- Besvarelser er vægtet ud fra beskæftigelse, region og branche for at afspejle et repræsentativt udsnit af populationen.

Målgruppe

- Virksomheder med 5-249 ansatte
- Inden for brancher: Bygge og anlæg, Ejendomshandel og udlejning, Erhvervsservice, Handel og transport, Industri, råstofvinding og forsyningsvirksomhed samt Information og kommunikation

— Kontakt

Anders Lau

*Kommunikationschef – presse og public affairs
FSR – danske revisorer*

+45 41 93 31 47
ala@fsr.dk

Agnethe Larsen

*Analytiker
FSR – danske revisorer*

+45 20 56 54 35
aln@fsr.dk